

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 29546/2023
16.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Верица Јовановић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Радиша Митић, адвокат из ..., ради иселења и предаје државине, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 142/23 од 11.05.2023. године, у седници одржаној 16.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 142/23 од 11.05.2023. године и предмет **враћа** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Апелациони суд у Нишу, након одржане расправе пред тим судом, донео је пресуду Гж 142/23 од 11.05.2023. године којом је укинуо пресуду Основног суда у Алексинцу П 1752/21 од 15.06.2022. године и одлучио тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезу тужени ББ и ВВ да се са свим лицима и личним стварима иселе са парцела и објеката чији је власник тужилац и то кат. парцеле ..., мзв. „Село“ са двориштем и воћњаком 3. класе и породичне стамбене зграде у облику ћирличног слова Г која се састоји од сутерена, спрата и поткровља, постојеће на кат. парцели ..., кат. парцеле .. мзв. „Село“ њива 4. класе површине 25,00 ари и три помоћна објекта: гараже, штале и помоћног објекта за стоку и кат. парцеле .. мзв. „Село“ њива 4. класе површине 5,19 ари, све уписане у лист непокретности бр. .. КО ... и исте непокретности предају тужиоцу у државину. Обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка у износу од 242.400,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужилац, због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уписан као власник непокретности које се воде у листу непокретности бр. .. КО ..., парцела кп. бр. .. и .. са објектима који су уписани као својина тужиоца са ¹/₁. Тужилац и његова супруга, сада покојна ГГ, живели су у заједници са родитељима тужиоца и сви чланови домаћинства су се бавили пољопривредом. У току трајања те заједнице купљен је плац који сада чине спорне кп. бр. .., .. и .. у КО ... и на земљишту кп. бр. .. изведена градња породичне стамбене зграде, приземља и првог спрата, а крајем `80-их година је стављена под кров. Син тужиоца, овде тужени ББ је рођен 1964. године. У време када је озидана кућа стављена под кров, бавио се услугама превоза камионом. Мајка тужиоца, а баба туженог, преминула је 1989. године. У 1990. години направљена је штала на кп. бр. .., у заједници коју су чинили тужилац, његова супруга, отац и овде тужени син. Сви чланови ове заједнице учествовали су у изградњи штале. Отац тужиоца, сада покојни ДД као поклонодавац и тужилац као поклонопримац закључили су уговор о поклону 01.06.1995. године, којим су обухваћене парцеле бр. .. и .. са тада постојећим објектима. Наредне године отац тужиоца је преминуо. Тужена ВВ се удала за туженог ББ 1996. године. Тужени су живели у заједници са родитељима туженог. У време њене удаје, кућа је била завршена, са уведенем водом и струјом, стављеном столаријом и омалтерисаним зидовима. После 2000-те године у заједници тужиоца, његове супруге и тужених направљена су још два помоћна објекта, гаража и обор за стоку. Супруга тужиоца, а мајка туженог преминула је у 2014-ој години. После њене смрти, односи између тужиоца и тужених су нарушени у тој мери да је тужилац напустио заједничко домаћинство и од 2016. године није у поседу непокретности чију предају државине тражи од тужених, који се налазе у поседу непокретности.

Вештачењем је утврђено да катастарске парцеле .., .. и .. у природи чине једну целину и представљају кућни плац са зградама и окућницом, да на кп. .. као првој до улице постоји нови објекат, породична стамбена зграда, која има облик ћириличног слова Г и састоји се од сутерена, спрата и поткровља, док објекти који су у листу непокретности уписани као објекти бр. 1, 2 и 3 на лицу места не постоје на тој парцели, а на парцели бр. .. постоје три помоћна објекта, и то: гаража, објекат штале која има трем и кош и објекат за крупну стоку. На кп. .. не постоје објекти. Утврђене су чињенице да се пред истим основним судом воде две парнице. У предмету П 709/19 парница по тужби овде туженог ББ и његове сестре ЂЂ против овде тужиоца АА ради утврђења ништавости уговора о поклону од 01.06.1995. године, утврђења својине и заоставштине њихове покојне мајке на спорним непокретностима по основу стицања у брачној заједници са тужиоцем и утврђења права својине тужилаца по основу наслеђа иза мајке. У предмету П 323/19 парница по тужби овде тужених против овде тужиоца ради накнаде штете и утврђења права својине на непокретностима по основу уложеног рада и средстава, у којој је поступак прекинут до окончања спора у предмету П 709/19.

Предмет ове парнице је захтев тужиоца као уписаног власника непокретности за иселење и предају државине од тужених као држалаца.

На основу утврђеног чињеничног стања да су спорне парцеле купљене у заједници родитеља тужиоца са тужиоцем и његовом супругом, а мајком туженог, и да су сви они учествовали у изградњи објеката на предметним парцелама, породичне стамбене зграде и помоћног објекта штале, као и да је учешће у њиховој изградњи имао и тужени ББ, те да су у изградњи осталих помоћних објеката, гараже и објекта за стоку, учествовали и тужени ББ и ВВ, другостепени суд је закључио да тужилац није доказао да је он искључиви власник непокретности у којима тужени живе и исте користе, те да у смислу члана 37. Закона о основама својинско-правних односа тужилац није овлашћен да тражи да се тужени иселе из непокретности које су стицане у заједници више лица, укључујући и тужене. При том, суд је у виду имао обориву законску претпоставку да је власник непокретности лице које је уписано у јавне књиге, и дао оцену о значају утврђених чињеница да је тужилац као власник непокретности уписан по основу уговора о поклону који је закључио са оцем, а да су непокретности стицане и грађене у заједници странака и њихових правних претходника, као и да је тужилац у датом исказу потврдио како учешће своје покојне супруге, а мајке туженог ББ, у стицању и изградњи, тако и учешће самих тужених ББ и ВВ. Уз закључак да из утврђеног произлази да тужилац нема право да тражи иселење тужених из непокретности које су стицане у заједници више лица, укључујући и тужене, другостепени суд је, позивом на правила о терету доказивања из члана 231. у вези са чланом 228. и 229. ЗПП, одбио тужбени захтев као неоснован.

Основано се наводима ревизије тужиоца указује да је другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права и да за донету пресуду другостепени суд није дао довољне и јасне разлоге о свим одлучним чињеницама.

У побијаној пресуди наведени су разлози оцене о неоснованости захтева тужиоца за иселење тужених. Тужбеним захтевом је поред захтева за иселење постављен и захтев за предају државине непокретности. Пресудом донетом на основу отворене расправе пред другостепеним судом, уз непосредно изведен доказ саслушањем странака, одбијен је тужбени захтев у целости, укључујући и захтев за предају непокретности у државину тужиоцу. При том, нису разматране чињенице, нити су странке испитане на околности могућности предаје непокретности у судржавину тужиоцу. Ово питање није расправљено иако је битно за примену материјалног права у постојећој чињеничној и правној ситуацији државинског стања, стања уписа права и нерасправљених сувласничких удела на непокретностима. Својински односи на непокретностима су спорни и расправљају се у другим парницама. У овој парници коју је тужилац покренуо ради заштите права на државину непокретности суд се није бавио чињеницама о могућности предаје супоседа, иако је у захтеву за предају државине у суштини садржан и захтев за предају непокретности у судржавину.

С обзиром да је изостало разматрање о чињеницама од утицаја на остварење права на супосед, Врховни суд је укинуо другостепену пресуду и вратио предмет том суду на поновно суђење. Као акцесорна укинута је и одлука о трошковима поступка.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду примедбе изнете у овом решењу, како би се у потпуности расправиле све правно релевантне чињенице и правилном применом материјалног права донела нова одлука о тужбеном захтеву и у зависности од исхода спора одлучило о трошковима поступка.

Из изнетих разлога, применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци решења.

Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић